

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जालना जिल्हा

१९८६-८७

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा जालना

१९८६-८७

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा: जायगा

१९८६-८७

अनुक्रमणिका

विषय	पृष्ठ क्रमांक
<u>भाग-१</u>	
१] वृष्टीक्षेपात जिल्हा [सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना]	१ ते ८
२] जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	१ ते ३०
<u>भाग-२</u>	
३] जिल्हा सांख्यिकी गोष्टवारा [विभिन्न माहिती व सांख्यिकीय तक्ते]	१ ते १९८

जिल्हा सांसाजिक व आर्थिक समालोचन १९८६-८७
दुष्टीक्षेपात जिल्हा जालना

अ.क्र.	वाच	परिमाण	जालना जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
--------	-----	--------	--------------	------------------

[एक] प्राकृतिक रचना

अ] भौगोलिक स्थान

१] उत्तर अक्षांश	अक्षांश	२३.१० ते २३.३०	२३.४० ते २३.६०
२] पूर्व रेखांश	अक्षांश	७५.४० ते ७६.४०	७२.६० ते ८३.३०

ब] हवामान

		१९८६	
		औरंगाबाद	पिकलठाणा
१] किमान	सेल्सीअस	उ. ना.	११.२ उ. ना.
२] कमाल	"	उ. ना.	३९.९ उ. ना.
३] पर्जन्य [सरासरी]	मि. मि.	१९८६	
		५५९.६	उ. ना.

क] प्रशासकीय विभाग

१] तालुके	संख्या	५	३०३
२] पंचायत समित्या	"	५	२९८
३] टाउंडगस्त तालुके	"	५	१३०
४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	"	५	२९८
५] शहरे	"	४	३०७
६] गावे [एकूण]	"	९१३	४१,८३३
१] वस्ती नसलेली	"	१३	२,४७९
२] वस्ती असलेली	"	९००	३९,३५४
७] क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	७६६२.४	३,०४,६९६

[दोन] प्रशासकीय संस्था

१] पंचायत समित्या	संख्या	५	२९८
२] महानगरपालिका	"	—	११
३] नगरपरिषदा	"	४	२१६
४] कटक मंडळे	"	—	७
५] ग्रामपंचायती [११.३.८७]	"	५५७	[११.३.१९८०]
६] पोलीस स्थानके [१.३.१९८७]	"	१६	३४,७०७
७] पोलीस आउट पोस्ट [१.३.१९८७]	"	९	१,१९१

१.	२.	३.	४.	५.
----	----	----	----	----

[तीन] लोकसंख्या [१९८१]

१] ग्रामीण लोकसंख्या	आंडे हजारात	८.७१	७,०७,९९
२] नागरी लोकसंख्या	---"	१.६०	२,०१,२३
३] एकूण लोकसंख्या	---	१०.३१	९,०९,८४
४] अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	---	६८	४४,८०
५] अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	६.५७	७.१४
६] अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आंडे हजारात	२०	५७,७२
७] अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	१.९६	२.१९
८] पुरुष	आंडे हजारात	५.२३	३,२५,१५
९] स्त्रिया	---	५.०८	३,०३,६९
१०] स्त्री पुरुष प्रमाण	१००० पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	९७०	९३७
११] घनता	दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	१३५	२०४
१२] साक्षरतेचे प्रमाण			
१] एकूण	टक्केवारी	३०.४९	४७.१८
२] पुरुष	---	४५.५४	५८.७९
३] स्त्रिया	---	१४.९८	३४.७९
४] राज्यामध्ये जिल्हयांचा क्रमांक	संख्या	२८	---

[चार] कृषि [१९८५-८६]

		१९८२-८३	
१] भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	७६३	३,०७,५८
२] जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	५	५३,५०
		[०.६६]	[१७.३९]
३] शोतीला उपलब्ध नसलेली जमीन [१९८५-८६]			
अ] बिगर शोती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	१०	१०,७९
ब] पडीत आणि लागवडी- लायक नसलेली जमीन	---	२८	१७,१६
क] एकूण	---	३८	२७,९५

क्र.	विवरण	इकाई	१	२
४]	पडीत जमीनी व्यतिरिक्त लागवडी न होल्ले इतर जमीन [१९८५-८६]			
१]	जाती सुरक्षणा जमीन इतर	हजार हेक्टर	२९	१५, १७
२]	झाडे वृक्षजातील जमान	---	६	१, ७९
३]	लागवडी योग्य परतु पड जमीन	---	८	१०, २३
५]	पडीत जमीन [१९८५-८६]			
१]	यातू पड	---	७२	८, ४२
२]	इतर पड	---	२३	९, ९९
६]	पिकाखालील क्षेत्र [१९८५-८६]			
१]	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	---	५, ८२	०, ८०, ३९
२]	दुसोटा क्षेत्र	---	६५	२२, ३०
३]	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	---	६, ४७	३, ०२, ६९
७]	ओलित क्षेत्र [१९८५-८६]			
१]	निव्वळ ओलित क्षेत्र	---	५४	१८, ८१
२]	एकूण ओलित क्षेत्र	---	७६	२४, ६२
८]	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [१९८६-८७] अन्नधान्य	---	४, ३२	१, ३६, ६२
९]	वडीत धारणा जमीनी [१९८०-८१] [अंतीम]			
१]	२ हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या कोड्यात	५६, ३	३४, ६६, ८
२]	२ ते १० हेक्टर	---	१, १०, ८	३०, ७७, ५
३]	१० हेक्टर पेक्षा जास्त	---	१२, ५	३, १८, २
१०]	जमीन महसूल वसुली [१९८६-८७]	लाख रुपये	१, १५	२, ९६८
११]	जिल्हा परिषदाच्या उपकर	हजार रुपये	२६७	उ. ना.
[पांच]	पत्रावर्धन [पत्रा गणना १९८२]			
१]	पत्रावर्धन	संख्या हजारो	७, १२	३, ०९, १९
२]	गाई व बैल	---	४, ०२	१, ६१, ६९
३]	म्हशी व शेडे	---	४९	३९, ७२
४]	मेंढया	---	४२	२६, ७९
५]	शोळया	---	२, ०३	७७, ०५
६]	कोबडया व बदके	---	१, ३५	१, ९८, ४४४

[संहर]	संहर [१९८३-८४]	संख्या	३०.६.१९८७
१]	संहरारी संस्था	संख्या	१,३६९ ८३,१८०
२]	प्राथमिक कृषि संहरारी पत संस्था	-	५७३ १८,३७७
३]	प्राथमिक कृषि संहरारी पत संस्था	संख्या	१,५५५ ६५,१८
४]	संहरारी संस्था	संख्या	१४९ १२,५०३
५]	प्राथमिक कृषि पत संस्थानी दिलेली कर्ज	रुपये कोटीत	११ ४८०.००

[सात] जलसिंचन

पूर्ण झालेली पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र [३० जून १९८५ रोजी]	संख्या	३०.६.१९८७
१] मोठे प्रकल्प लाभक्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	— — १६ उ.ना.
२] मध्यम प्रकल्प लाभक्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	७ ४० उ.ना.
३] लघु प्रकल्प [पूष्टभाग] लाभक्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	३८ १,३०३ उ.ना.
४] सिंचन विहीरीखाली मिजणारे क्षेत्र [१९८५-८६]	हजार हेक्टर	१९८३-८३ ४१ १०,६३

[आठ] उद्योग

	संख्या	१९८६
१] नोंदणीकृत कारखाने [१९८६ अखेर]	संख्या	१३९ २३,८८९
२] नोंदणीकृत चालू कारखाने [१९८६ अखेर]	—	११८ १९,९९६
३] साखर कारखाने चालू असलेले [१९८६] खाजगी क्षेत्र	—	३०.६.१९८७ २ १११
४] साखर कारखान्यातील साखरेचे उत्पादन	हजार मे.टन	१० २,३८८
५] सर्व सूत गिरण्यांची संख्या [१९८५-८६]	संख्या	३०.६.१९८७ १ १३३

[चालू अवस्थेत नाही]

क्र.	विवरण	३	४	५
[नऊ]	<u>वीज</u>			<u>३१.३.१९८७</u>
१]	वीज, मुम्बई मेलोरी गाडरे व रेडींग [३१.३.१९८७]	संख्या	१०८	३५,६३६
२]	विद्युत्कारण मेलोरी गाडरे व रेडींग [१९८५-८६]	"	१०४	उ. ना.
३]	वीज पुरवठा केल्ले पंप तय [३१.३.१९८७]	"	३०,२७६	११,२४,७६५
४]	गोचर गैस तय्यि	"	३,०६५	उ. ना.
[दहा]	<u>सार्वजनिक आरोग्य [१९८६]</u>			<u>१९८६</u>
१]	रुग्णालये	"	६	७७८
२]	दवाखाने	"	१७	१,७२७
३]	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"	३०	१,५३९
४]	प्राथमिक आरोग्य पथके	"	३	८१
५]	एकात्मिक चालविकास योजना गट	"	५	उ. ना.
६]	आगणावाडीत उपस्थित राहणारी मुले	"	उ. ना.	उ. ना.
[अकरा]	<u>शिक्षण [३० सप्टेंबर १९८७ रोजी]</u>			<u>३०.९.१९८६</u>
१]	सकूण प्राथमिक शाळा	"	१,०७६	५४,८६६
२]	एक शिक्षकी शाळा	"	४४४	१६,७४६
३]	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या हजारोंत		१४४	९,५७९
४]	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	"	३	३,५०
५]	प्रत्येक शिक्षकांसाठी प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	"	४८	३८
[बारा]	<u>दुय्यम शिक्षण [३०.९.१९८७]</u>			<u>३०.९.१९८६</u>
१]	दुय्यम शाळा	संख्या	९८	८,४१७
२]	शाळेतील सकूण विद्यार्थी	संख्या हजारोंत	४१	४८,७३
३]	शाळेतील शिक्षक	संख्या	१	१,५५
४]	प्रत्येक शिक्षकांसाठी दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	"	४१	३१
[तेरा]	<u>उच्च शिक्षण [३०.९.१९८७]</u>			<u>३०.९.१९८६</u>
१]	संस्था	"	४	९८०
२]	सकूण विद्यार्थी	संख्या हजारोंत	४	९,००

१.	२.	३.	४.	५.
[चोदा]	अ] प्रोट शिक्षण			
	१] प्रोट शिक्षण केंद्र	संख्या	६७०	१८, ७३२
	२] प्रोदायी उपस्थिती	"	२०, १००	उ. ना.
	ब] तांत्रिक शिक्षण			
	१] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था [१९८५-८६]		१९८६-८७	
	१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	"	१	२५२
	२] इतर [खाजगी]	"	—	उ. ना.
	२] शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये मधूर झालेल्या घाटा	"	३६०	५१, ५२९
	३] तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था	"		
	१] शासकीय व शासन सहाय्यीत सहाय्यीत	"	१	उ. ना.
	२] इतर [खाजगी]	"	—	५७५
	४] शासकीय तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	"	६०	५३, १३५
	५] अभियंत्याची संख्या	"	११	उ. ना.
[पंधरा]	परिवहन आणि दळणवळण		११, ३, १९८७	
	१] एकूण रेल्वे मार्ग [लांबी कि. मी.]			
	३१ मार्च १९८७ रोजी	कि. मी.	८८	५, ४४०
	२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	९६	उ. ना.
	३] एकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकित] [३१.३.१९८७]	कि. मी.	२, ५३२, ८३	१, १६, ००६*
	४] राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी [३१.३.१९८७]	कि. मी.	—	२, ९४०
	५] राज्य महामार्गांची लांबी	"	६८७, ४१	१९, ५३२
	६] महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	८६५, ८५	२६, ८३८
	७] इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	६४०, ३२	२९, ५६७
	८] ग्रामीण रस्त्यांची आ लांबी	"	३४६, २५	८४, २२४

१.-----३.-----३.-----५.-----५.

[संख्या]	पिण्याचा पाण्याचा पुरवठा	१९८६-८७		
	[१ सप्टेंबर १९८७ रोजी]			
	वळीणा गावाची तड्या संख्या	उ. ना.	६,०१३	
	१] व्हड्यांना केलेला पुरवठा संख्या			
	अ] नळाचा घाण्या पुरवठा--	उ. ना.	उ. ना.	
	ब] रुप नलिका --	उ. ना.	उ. ना.	
	क] विहीर --	उ. ना.	उ. ना.	
	२] टॅकर्स किंवा बैलगाडीने पाण्या पुरवठा केलेली गावे --	५८६	उ. ना.	
	३] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे --	उ. ना.	उ. ना.	

[संख्या]	घरबांधणी		
	भूमिहीन कामगारांसाठी बांधिलेल्या झोपड्या रकामात्मक ग्रामीण कार्यक्रम --	८००	उ. ना.

[अंश]	१] द्वारिद्वय रेषेखालील कुटुंबे [१९८२-८३]	संख्या ल. खात	१९८६-८७	
	२] १९८६-८७ मधील लाभार्थी		०. ७३	४१
	अ] जुने लाभार्थी संख्या	५,२४८	१,०८,७४९	
	ब] नवीन लाभार्थी --	१,९४८	१,२९,३६९	

[संकोणीस]	रोजगार ह निमित्ती		
	१] रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस संख्या कोटीत	२.०० १८.७६
	२] राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	--	०. ७५ ०. ५७६ २. ३८
	३] ग्रामीण भूमिहीन रोजगार-- कार्यक्रम	--	०. ५२० २. ३३
	४] सज्ज झालेली कामे संख्या	५४२	१४,५६६
	५] पूर्ण झालेली कामे --	८७	१२,९९१
	६] अपुरी कामे [योजनेच्या सुखातीपासन] --	उ. ना.	६१,८५४
	७] प्रगती पथावर अतलेली कामे--	उ. ना.	१५,६३
	८] सुरु करता येण्यासारखी कामे--	उ. ना.	९,५४८
	९] नोंदणीकृत कामगार --	उ. ना.	४३,२६,८०६

१.	२.	३.	४.	५.
[चौदा]				
अ) प्रोट मिाक्षणा				
१]	प्रोट मिाक्षणा के	संख्या	६७०	१८, ७३२
२]	प्रोटापी उपस्थिती	"	२०, १००	उ. ना.
ब) तांत्रिक मिाक्षणा				
१]	ऑनोगिक मिाक्षणा संस्था [१९८५-८६]		<u>१९८६-८७</u>	
१]	शासकीय व शासन सहाय्यीत	"	३	२५२
२]	इतर [खाजगी]	"	—	उ. ना.
२]	शासकीय व शासन सहाय्यीत ऑनोगिक मिाक्षणा संस्था- मध्ये प्रचुर झालेल्या बाबत	"	३६०	७१, ७३६
३]	तांत्रिक व व्यावसायिक मिाक्षणा संस्था	"	—	—
१]	शासकीय व शासन सहाय्यीत सहाय्यीत	"	१	उ. ना.
२]	इतर [खाजगी]	"	—	५७५
४]	शासकीय तांत्रिक व व्यवसाय मिाक्षणा संस्थांची प्रवेश क्षमता	"	६०	५३, १३५
५]	अभियंत्याची संख्या	"	११	उ. ना.
[पंधरा]				
परिवहन आणि वळणवळण				
<u>३१.३.१९८७</u>				
१]	रकूण रेल्वे मार्ग [लांबी कि. मी.]	कि. मी.	८८	५, ४४०
	३१ मार्च १९८७ रोजी			
२]	रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	९६	उ. ना.
३]	रकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकित] [३१.३.१९८७]	कि. मी.	३, ५३२.८३	१, १६, ००६
४]	राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी [३१.३.१९८७]	कि. मी.	—	२, ९४०
५]	राज्य महामार्गांची लांबी	"	६८७.४१	१९, ५३२
६]	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	८६५.८५	२६, ८३८
७]	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	६४०.३२	२९, ६६७
८]	ग्रामोणा रस्त्यांची आ लांबी	"	३४६.२५	८४, २२५

1	2	3	4	5
[सीढा]	<u>पिपवाया पाणवाया परवठा</u>		१२८६-८७	
	[१ एप्रिल १९८७ रोजी]			
	कळीणा गावाची संख्या	संख्या	उ. ना.	६,०१३
	१] डेड्यांना केलेला परवठा	संख्या		
	अ] नळाचा पाणी पुरवठा-	"	उ. ना.	उ. ना.
	ब] रुम नलिका	"	उ. ना.	उ. ना.
	६] विहीर	"	उ. ना.	उ. ना.
	२] टॅकर्स किंवा बैलगाडीने			
	पाणी पुरवठा केलेली	"	७८६	उ. ना.
	गावे			
	३] योजनेत साक्षात्कार	"	उ. ना.	उ. ना.
	करावयाची गावे			

[अठरा] घरबांधणी

भूमिहीन कामगारसोठी			
बांधिलेल्या झोपड्या रकामात			
ग्रामीण कार्यक्रम	"	८००	उ. ना.

[अठरा]	१] दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	संख्या	१२८६-८७	
	[१९८२-८३]	ल. खात	०. ७३	७१
	२] १९८६-८७ मधील लाभार्थी			
	अ] जुने लाभार्थी	संख्या	७,२४८	१,०८,७४९
	ब] नवीन लाभार्थी	"	१,९४८	१,२९,३६९

[सकोणिस] रोजगार व निर्मिती

१] रोजगार हमी योजना	मनुष्य	२.००	१८.७६
	दिवस		
	संख्या कोटीत		

२] राष्ट्रीय ग्रामीण	"	०. ७७६	
रोजगार कार्यक्रम		०. ५७६	२. ३८

३] ग्रामीण भूमिहीन रोजगार-	"	०. ५९०	२. ३३
कार्यक्रम			

४] मंजूर झालेली कासे	संख्या	५४२	१४,५६६
----------------------	--------	-----	--------

५] पूर्ण झालेली कासे	"	८७	१२,७९१
----------------------	---	----	--------

६] अपुरी कासे [योजनेच्या	"	उ. ना.	६१,८५४
सुसवातीपासून]			

७] प्रगती पथावर असलेली कासे-	"	उ. ना.	१५,६६३
------------------------------	---	--------	--------

८] सुरू करता येण्यासारखी कासे-	"	उ. ना.	९,५४८
--------------------------------	---	--------	-------

९] नोंदणीकृत कामगार	"	उ. ना.	४३,२६,८०६
[३१.१०.१९८७]			

क्र.	विवरण	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
१०]	हरासरी दैनिक रपत्रिका [अप्रवात]		६, २५, ५२६	
११]	क्याल दैनिक उ. ना. रपत्रिका	"	१०, ६१, २६०	
[बीस] आदिवासी कल्याणकारी योजना				
१]	आदीवासी करिती आश्रमशाळा	"	उ. ना.	उ. ना.
२]	विद्यार्थी	"	"	"
[सकवीस] मागासकर्णियासाठी कल्याणकारी योजना				
	मागासकर्णियासाठी वसतिगृहे	"	४	उ. ना.
	वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	"	३२९	उ. ना.
[बावीस] जिल्हा नियोजन				
१]	वार्षिक योजनेतील सर्वसाधारण अपेक्षित तरतूद [१९८६-८७]	कोटी रुपये	१, ६५६५	१९६४
२]	अनुशोष भवन काढण्यासाठी तरतूद [१९८६-८७]	"	६.०५	१८३
[तेवीस] नागरी परवठा				
१]	रास्त भावाची दुकाने [१९८६ अखेर]	संख्या	१९८७ अखेर	
			१, ०६२	३३, ३८९
२]	साठा स्कूट [१९८६-८७]	संख्या	३६, ३, १९८७	
		से. टन	१, ४१४	५, ७५, ५०८
३]	शासकीय गुदासे	संख्या	२२	उ. ना.
टीप:				
१]	आर्किव्ह मूणाकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.			
२]	१९८२-८३ ची कुषि विज्ञापक माहिती अस्थायी स्वस्मपची आहे.			
३]	उ. ना. = उपलब्ध नाही.			